

Ægteforening. Der synes saaledes at være en fuldstændig Enighed imellem det kirkelige Udvalg og nærværende Flertal om det Hovedpunkt, der vel særligt maa betegnes som det, der har fremkaldt Ønsket om og Trangen til en Reform af vor Ægteskabslovgivning; men alligevel viser det sig længere hen i Betænkningen, at denne Enighed er mere tilsyneladende end virkelig, idet et Mindretal i det kirkelige Udvalg tilraader Indførelse af borgerlig Ægteforening som *eneste* gyldige Form. Hvorledes denne Mindretallets Stilling kan forliges med den foran citerede Begyndelsesudtalelse i Betænkningen, er det neppe her Stedet til at komme dybere ind paa, det vil være tilstrækkeligt at fremhæve, at den der af *hele* Udvalget tilraadede *fri* Adgang til borgerlig Ægteforening for dem, som *ønske* det, forvandler et Mindretal i sin Slutningsudtalelse til „*tvungen* Pligt for dem, som *ikke* ønske deres Ægteskab stiftet paa borgerlig Vis.“

Af det kirkelige Udvalgs Betænkning fremgaar det desuden, at *Flertallet* tilraader Indførelse af borgerlig Ægteforening som *valgfri*, og da en saadan Valgfrihed altid har været og fremdeles er nærværende Flertals Hovedstandpunkt, maa det selvfølgelig finde det glædeligt at se dette støttet af saa mange udmærkede kirkelige og kirkeligsindede Mænd. Selv om man gerne giver Afkald paa at skrue Betydningen heraf op over en beskeden og rimelig Grænse, bliver det dog staaende som en ved Afstemning fastslaaet Kendsgerning, at *Flertallet i det kirkelige Udvalg* i dette vigtige og næsten afgørende Spørgsmaal staar paa samme Standpunkt som nærværende Flertal, i den Grad endog, at det i sin Motivering har gengivet en Uttalelse i Landstingsudvalgets Betænkning af 1. April 1903 og gjort dens Ord til sine, Ord, der lød saaledes: „naar Ægteskabets Stiftelse ved et Tvangsbud forvandles til en simpel borgerlig Akt, er den Fare neppe udelukket, at det hele efterhaanden vil kunne blive opfattet som et almindeligt Kontraktforhold, der som saadant uden Følelse af Skam og Synd kan

fortolkes, brydes og løses efter eget Tykke og privat Overenskomst“. Denne Fare, som man fra een Side, formentlig ledet af sine Ønsker om den størst mulige Præstefrihed, søger saa vidt muligt at lukke Øjet for, er maaske samtidig netop en saadan, hvis Tilstedeværelse man fra en vis anden Side saa langt fra frygter, at man tværtimod vilde finde dens Indtræden som betingende den ønskeligste Tilstand paa Ægteskabsomraadet, d. v. s. givende den lettest mulige Adgang til at løse et ved Kontrakt knyttet ægteskabeligt Baand, og ud fra saa forskellige Forudsætninger forene begge Sider sig om at forlange Tvangsbudet om borgerlig Ægteforening.

Som en mere almindelig Betragtning fortjener det vistnok at fremhæves, hvor ejendommeligt det dog i Virkeligheden er, at naar Begrebet Tvang og Frihed, som i det foreliggende Tilfælde, staa imod hinanden, at det i vor frihedselskende Tid just da er *Tvungen*, der synes at skulle sættes i Højsædet, og end ejendommeligere bliver det at se, hvorledes et Mindretal forsøger at øve Tvang paa Flertallet netop paa et Tidspunkt, hvor Flertalsret og Flertalsmagt synes at være Løsenet og det ene saliggørende. Thi selv i de Kredse, der ivre stærkest for borgerlig Ægteskabstvang, har man endnu ikke dristet sig til at drage den Kendsgerning i Tvivl, at det store Flertal i det danske Folk afgjort er imod den Tvang, det foreliggende Lovforslag vil indføre, og hvis man her som i Kontinentets frieste Land Schweiz kunde ty til et „Referendum“, vilde det blive aabenbart, hvor forsvindende den Minoritet er; der i det her omhandlede Tilfælde vil paatvinge en overvældende Majoritet sin Villie.

Det vil kunne forstaas, at nærværende Udvalgs Flertal med et saadant Syn paa Sagen maa modsætte sig den Tvang, det foreliggende Lovforslag vil indføre ved Stiftelsen af et saa vigtigt Forhold, som Ægteskabet ubestrideligt er — ikke blot vigtigt og indgribende i og for det enkelte Menneskes hele Liv, men ogsaa i høj Grad for Samfundsvellet i sin Almindelighed,